

29.5.2019

Oikeusministeriölle

VN/2281/2019

Lausunto arviomuistiosta koskien kuluttajaluottojen markkinointia

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoja arviointimuistiosta koskien kuluttajaluottojen markkinointia. Palvelualojen työnantajat Palta ry haluaa lausua asiasta seuraavaa.

Korkeakorkoisten vakuudettomien kulutusluottojen, eli niin sanottujen pikaluottojen, lisääntyneellä käytöllä on havaittu olevan merkittäviä negatiivisia seuraamuksia kuluttajien talouteen esimerkiksi lisääntyneiden velkaongelmien myötä. Ongelmaa on pyritty ratkaisemaan kuluvan vuoden syyskuussa voimaan tulevalla korkokatolla eli hintasääntelyllä.

Muistiossa arvioidaan, että uuden hintasääntelyn myötä ei ole odotettavissa, että luotonanto vähenisi uudistuksen myötä tai että se vähentäisi luottojen markkinointia. Kysymykseksi jää, että mihin tällainen arvio alun perin perustuu ja miksi uutta hintasääntelyä on luotu, jos sen ei katsota vaikuttavan pikaluottojen myöntämiseen ja markkinointiin?

Palta kannattaa Elinkeinoelämän keskusliiton, Finanssiala ry:n ja Takuusäätiön ehdottamia toimenpiteitä pikaluottojen suitsimiseksi. Edellä mainitut organisaatiot ovat esittäneet konkreettisina toimenpiteinä positiivisen luottotietorekisterin kiireellistä toteuttamista, pikaluottoyritysten siirtoa Finanssivalvonnan valvontaan, kansallisen talousosaamisen strategian laatimista sekä velkaneuvonnan ja viranomaisten resurssien vahvistamista.

Kaupalliseen mediaan kohdistuu jo nyt merkittäviä mainonnan rajoituksia, muun muassa alkoholin mainonnan osalta. Lailliseen toimintaan kohdistuvilla uusilla markkinoinnin rajoituksilla heikennettäisiin kaupallisen median laadukkaan sisällön tuottamisen mahdollisuuksia. Kuten muistiossa todetaan, mainonnan rajoituksilla tulee olla perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävä tavoite ja rajoitusten tulee olla oikeasuhtaisia näihin tavoitteisiin nähden.

On myös huomioitava, että luottojen markkinointi edesauttaa kilpailua luottomarkkinoilla, joka hyödyttää myös kuluttajia ja tuo läpinäkyvyyttä tarjontaan. Tästä syystä kaikkia kuluttajaluottoja koskevat markkinointirajoitukset voivat vaikuttaa haitallisesti luottomarkkinoihin, myös luottolaitosten myöntämien kulutuslainojen osalta.

Mahdollisten markkinoinnin rajoittamiseen tähtäävien toimenpiteiden tulisi olla neutraaleja eri markkinointikanavien näkökulmasta. Kuten muistiossakin todetaan, tiettyihin markkinointikanaviin kohdistuvat kiellot saattaisivat ohjata markkinointia vain muihin kanaviin. Mainonta voi ohjautua ulkomaisille web-sivuille ja sosiaalisen median alustoille, joihin Suomen kansallisella lainsäädännöllä ei voida edes vaikuttaa.

Palta ei kannata yleistä markkinointikiellon säätämistä. Pikaluotoista syntyviä haittoja tulisi vähentää Elinkeinoelämän keskusliiton, Finanssialan ja Takuusäätiön ehdottamien toimenpiteiden pohjalta.

29.5.2019

Arviointimuistiossa esiteltyjen sääntelyvaihtoehtojen osalta tulisi pohtia erityisesti haitallisten kulutusluottojen mainonnan rajoittamista enemmän tosiasiatietoihin pohjautuvaksi; sekä erilaisten varoitusten antamista luoton mahdollisista haitallista vaikutuksista kuluttajien talouteen sekä muistuttamiseen velvollisuudesta maksaa luotto kustannuksineen takaisin.

Kunnioitavasti

Tatu Rauhamäki
Johtaja